

# Cerebro Vasculair Accident (CVA)

CVA is bij ons algemeen beter bekend als 'beroerte' of 'attaque'. Het is een plots gebeuren in de bloedvaten van de hersenen.



## Gevolgen van een CVA

- halfzijdige verlamming of toch zeker problemen aan één lichaamshelft
- er is vaak apraxie = handelingen niet kunnen uitvoeren
- het herkennen is gestoord doordat reuk, gehoor, zicht ... verminderd zijn
- blaas- en darmproblemen met mogelijk incontinentie
- emoties zijn niet onder controle = opvliegend, depressief, angstig, boos, egocentrisch, onstandvastig ...
- het geheugen is dikwijls goed, maar het ophalen van de herinneringen gaat moeizaam

## Aandachtspunten

### Een persoon met CVA:

#### CVA in rechterhersenelft:

- slappe verlamming of krachtvermindering, mogelijk spastische verlamming in de linker lichaamshelft
- gevolgen voor het linkeroog, de stembanden, het sliksysteem ...
- problemen met ruimtewaarneming: schatten afstanden verkeerd in, zien geen delen in een geheel, gaan sneller lopen dan anders, ...
- overschatten zichzelf en willen vb. zonder stok lopen ... en vallen dan!
- reageren snel en impulsief
- doen alsof ze zich niet bewust zijn van de tekortkomingen
- hebben een monotone taal en lijken onverschillig

#### CVA in linkerhersenelft:

- zijn uiterst voorzichtig
- gezien de ligging van het spraakcentrum (L. helft) treedt afasie op (niet of slechter kunnen praten)
- verwardheid bij een nieuwe situatie
- ze verslikken zich gemakkelijk
- problemen met rekenen (geld)
- problemen met concentratie

## Tips

- heb geduld
- creëer een rustige omgeving, niet te veel achtergrondgeluiden (bemoeilijken concentratie)
- aankijken stimuleert het begrijpen: zit aan de 'goede' zijde
- korte zinnen, stel gesloten vragen: zo moet men alleen ja/nee antwoorden
- herhaal om aan te tonen dat je het al of niet verstaan hebt
- wees eerlijk, niet betuttelen

- belangrijke woorden vooraan in een zin zetten: "Morgen kom ik terug."
- gebruik aanvullend gebaren, gebruik eventueel een hulpmiddel (vb. iets opschrijven)
- laat emoties komen: ongenoegen of verdriet is niet op jou gericht, maar is gewoon een opwelling
- hou rekening met tijdstip van de dag i.v.m. vermoeidheid – hoe later op de dag, hoe moeilijker
- pas op voor warm water: verlamde ledematen kunnen verbranden!

